

۱۵۸۷۷۹۲

عادت و بندگی

ایده محمد امام

سرمد اسد سید محمد، امام ۱۳۶۱ - | عنوان و نام پدیدآور:
عبادت و بندگی | سید محمد امام | مشخصات نشر: تهران:
مؤسسه فرهنگی دین و معنویت آل یاسین، ۱۳۹۶ |
مشخصات ظاهری: ۲۴ ص.: مصور (رنگی): ۹/۵*۱۶/۵ س.م
| شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۹۱۷-۸۵-۵ | وضعیت فهرست نویسی:
فیفا | یادداشت: کتان: ص: ۲۲-۲۳ | موضوع: شیوه زندگی
-- بندگی | موضوع: Worship - Life styles | رده بندی کنگره:
۱۳۹۶ ج ۱۶ ص ۱۸۵ | رده بندی دیویی: ۲۹۷/۳۵ | شماره
کتابشناسی ملی: ۴۷۴۲۱۵۵

نام کتاب: عبادت و بندگی

مؤلف: سید محمد امام

ویراستار: احمد رمضان

ناشر: مؤسسه فرهنگی هنری دین و معنویت آل یاسین

طراح جلد: سعید فلاحی

صنایع گرافیک: نجف نجفی

نوبت چاپ: اول، پاییز ۱۳۹۶

چاپ و صحافی: زیتون

تعدادگان: ۲۰۰۰

قیمت: ۲۰.۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۹۱۷-۸۵-۵

فهرست مطالب

۷	مقدمه
۱۰	(۱) نیاز انسان مدرن به معنویت
۱۱	(۲) چرایی عبادت
۱۲	(۳) انواع عبادت
۱۴	(۴) راه‌های عبادت
۱۶	(۵) عشق‌ورزی به عبادت و نتایج آن
۱۹	نتیجه‌گیری
۲۱	کتابنامه

نردبان بگذار تا دستت به شاخه بالای درخت برسد. هر گاه دستت به شاخه رسید، نردبان را بردار، آن گاه سقوط خواهی کرد؛ از این روست که پیامبر الهی را امامان معصوم علیهم السلام با اینکه به یقین رسیده بودند تا آخرین روزهای زندگی، دست از عبادت و بندگی برنداشتند؛ چون دست نشین از عبادت، موجب سقوط می شود.

«عبادت» در لغت به معنای اطاعت است؛ البته اطاعتی که همراه با خضوع باشد. اهل لغت، عبارت «إِيتَاكَ تَخَضُّعًا» را در سوره حمد، این گونه ترجمه کرده اند: «اطاعت می کنیم اطاعتی همراه با خضوع.»^۱

همچنین طریحی نیز با تأکید بر همین معنا، نمونه هایی از آیات قرآن را ارائه می دهد و می نویسد: «عبادت، نهایت خضوع و ذلت است؛ به همین سبب جز برای خداوند،

شایسته نیست.»^۱

واژه عبادت را این گونه نیز می توان تعریف کرد: «عبادت، بندگی خداست و بندگی خدا در صورتی محقق می شود که انسان آنچه را خداوند بلند مرتبه از او می خواهد، با فروتنی انجام دهد؛ بنابراین آنچه اهمیت دارد، توجه به کیفیت عبادت است، نه کمیت و کثرت آن؛ زیرا کثرت عبادت، ملاک اهمیت آن نیست؛ بلکه ملاک، ارزش عبادت و تأثیر آن است، اگر چه عبادت، اندک و در حد انجام واجبات و ترک محرمات باشد.

به جا آوردن واجبات - حتی بدون انجام مستحبات - از روی صداقت باشد، اثرات فراوانی دربردارد. برای این سخن موضوع صداقت در عبادت به حدیث زیبایی از امام صادق علیه السلام، تاراه می نماییم.

مفضل نقل می کند: آن حضرت فرمود: «عمل اندکی که با تقوا همراه است، از عمل بسیاری که تقوا در آن نیست، بهتر است.» مفضل می گوید: گفتم: مگر می شود شخصی اعمال زیاد را بدون تقوا انجام دهد؟ فرمود: «آری، مانند اینکه شخص غذای خود را به دیگران بدهد و با همسایگانش مدارا کند، در خانه اش به روی دیگران بپزد؛ ولی (با همه این اعمال) چون در کار حرام به رویش بارشده بدان درآید. این عمل (زیاد) بدون تقواست؛ اما فریاد دیگری هرچیک از اعمال یاد شده را انجام نمی دهد؛ ولی اگر در برابر حق می قرار بگیرد، آن را مرتکب نمی شود (این عمل کم با تقواست). خداوند متعال از ما ایمان و عمل صالح می خواهد و می فرماید: «سوگند به عصر [غلبه حق بر باطل] که واقعاً

انسان دستخوش زیان است؛ مگر کسانی که گرویده و کارهای شایسته کرده و همدیگر را به حق سفارش و به شکیبایی توصیه کرده‌اند.^۱

بنا بر روایتی که ذکر شد، پرهیز از حرام، از مصادیق مهم عمل صالح به شمار می‌آید و از این طریق انسان می‌تواند از خسران نجات یابد. علامه طباطبائی رحمته الله علیه در تفسیر آیات سوره عصر چنین می‌نگارد: «جنس بشر، محکوم به خسران است. مستثنی از آن، افرادی هستند که به ایمان و اعمال صالح متصف باشند. چنین افرادی، ایمن از خسران‌اند.»^۲

از دیدگاه اسلام، ایمان و عمل صالح، رابطه‌ای تنگاتنگ با یکدیگر دارند. ایمان، امری فکری و اعتقادی و عمل همراه با حرکت ملموس فیزیکی است. ایمان بی عمل صالح و

۱. عصر/۱-۳.

۲. طباطبائی، المیزان، ج ۲۰، ص ۳۵۶.

عمل صالح، بی ایمان پذیرفته نمی شود.^۱

ایمان هرگاه با عمل صالح همراه شود، سبک زندگی مؤمنانه شکل می گیرد و این امر، مطلوب اسلام است و در قرآن و روایات به آن تأکید شده است؛ بنابراین انسان هایی که کارهای نیکو انجام می دهند؛ اما ایمان ندارند یا اینکه می گویند دل انسان باید پاک باشد و به این بهانه از انجام عبادت و اعمال صالح فرار می کنند، در واقع سبکی برای زندگی خود انتخاب کرده اند که مؤمنانه نیست. تنها راه رسیدن به سبک زندگی مؤمنانه، ایمان توأم با عمل صالح

است.

آنچه انسان را از منویتی بازمی دارد، دلبستگی به دنیا است. زیاده خواهی و ناامنی گشتن از قناعت و روی آوردن به مصرف گرایی یکی از مشکلات بسیاری از مردم زمانه ماست. خداوند متعال خطاب به حضرت موسی علیه السلام فرمود: «بدان که آغاز هر فتنه ای دوستی و محبت دنیا است و به مال زیاد هیچ کس غبطه مخور؛ زیرا مال بسیار به خاطر ضایع کردن حقوق واجب مایه گناه بسیار است».

انسان مدرنی که در جهان امروز زندگی می کند و با آسان ترین راه ممکن و با کمک فناوری روز می تواند افراد مختلف جهان رابطه داشته باشد، باید بداند که هیچ چیز جز «معنویت» او را به آرامش نخواهد رساند؛ از این رو نسبت به با وجود فناوری روز افزون در جامعه، شاهد دلسردی افراد نسبت به زندگی هستیم.

۱. الهامی نیا، معنویت اسلامی، ص ۶۶-۶۷.

۲. کلینی، اصول کافی (ترجمه و شرح سید جواد مصطفوی)، ج ۳، ص ۲۰۳.